ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДАННИ ЗА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА

Работодателите, осигуряващите, самоосигуряващите се лица, както и организациите, които определят размера на дължимите здравноосигурителни вноски за лицата по чл. 40, ал. 2 и 3 от ***Закона за здравното осигуряване*** (ЗЗО) са задължени да подават данни за здравно осигуряване по реда на ***Наредба №Н-13 от 2019 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица*** (Наредба №Н-13).

Чл. 39 от ЗЗО (1) За задължително осигурените лица в Националната здравноосигурителна каса, с изключение на лицата до 18-годишна възраст и лицата по чл. 40, ал. 5, от възникване на задължението им за здравно осигуряване се подават ежемесечно данни в Националната агенция за приходите по ред, определен с наредба на министъра на финансите.
(2) Лицата, които по този закон имат задължението да внасят осигурителни вноски, с изключение на лицата по чл. 40, ал. 5, подават декларации за сумите за дължимите вноски за здравно осигуряване по ред, определен с наредбата по ал. 1.
(3) Лицата, осигуряващи членове на семейството си по този закон, предоставят данни за тях в декларации по утвърден с наредбата по ал. 1 образец за съответния период.
(4) В случаите, когато лицата по ал. 1 заплащат авансово вноски по този закон, те представят декларации в Националната агенция за приходите по ред, определен с наредбата по ал. 1.

С разпоредбата на чл. 39, ал. 2 от ЗЗО е въведено задължението за подаване на декларации за сумите за дължими вноски за здравно осигуряване за всички лица, които са длъжни да внасят здравноосигурителни вноски, с изключение на лицата по чл. 40, ал. 5 от закона. Това задължение произтича от ***Кодекса за социално осигуряване***, като с тази разпоредба подаването на декларации за задълженията към Националната здравноосигурителна каса е регламентирано и в ЗЗО. Декларациите се подават по ред, определен с наредба на министъра на финансите - Наредба №Н-13 от 2019 г.

Лицата, които не подлежат на осигуряване по чл. 40, алинеи 1, 2 и 3, декларират това обстоятелство, като в декларацията посочват, че ще се осигуряват по реда на чл. 40, ал. 5, т. 1 от закона и избрания осигурителен доход, върху който ще се осигуряват. Срокът за подаване на декларацията е до 25-о число на месеца, следващ месеца на възникване на това обстоятелство. Декларацията се подава по ред, определен с наредба на министъра на финансите - декларация образец №7, съгласно приложение №5 към чл. 2, ал. 8 от Наредба №Н-13 от 2019 г.

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДАННИ ЗА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА

ВНИМАНИЕ

В чл. 40а, ал. 4 от ЗЗО е предвидено лицата, които еднократно заплащат сума в размер на 12 здравноосигурителни вноски за възстановяване на здравноосигурителните права по реда на чл. 40а, ал. 3 от ЗЗО, преди внасяне на вноските за здравно осигуряване да подават в компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите декларация образец №9, съгласно приложение №7 към чл. 2, ал. 8 от Наредба №Н-13 от 2019 г.

Самоосигуряващите се лица по чл. 40, ал. 1, т. 2, ал. 5 и чл. 40а, ал. 3 и 3а от ЗЗО, при наличие на няколко публични задължения, могат да заявят кои задължения за здравноосигурителни вноски погасяват, като преди внасянето на сумите подадат заявление, съгласно приложение №8 към чл. 3 от Наредба №Н-13.

По отношение на данните, подавани по реда на Наредба №Н-13 от 2019 г. за лицата, които са задължително осигурени в НЗОК виж Раздел IV, Глава I от наръчника.

В чл. 39 ал. 6 от ЗЗО е регламентирано формирането на здравноосигурителния статус на лицата, които са задължително осигурени в Националната здравноосигурителна каса, във връзка със здравноосигурителните им права.
Здравноосигурителният статус, необходим за упражняване на здравноосигурителните права, се формира въз основа на данните за здравно осигуряване от заявления и декларации по ЗЗО, вписвания в официални публични регистри, писмени доказателства, предоставени от лицата, и внесените или дължимите здравноосигурителни вноски.